

ภณทาร์กษปทตศลป 'ศุภกานต์ วงษ์แก้ว' ป็น 'ราชบุรี' ให้มีชีวิตผ่านพื้นที่ศิลปะ

ในชั้นนี้เองที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปประชุม

ภณทาร์กซ์ปกตศิลป์

‘ศุภกานต์ วงษ์แก้ว’

ปั้น ‘ราชบุรี’ ให้มีชีวิตผ่าน

ศุภกานต์ วงษ์แก้ว

กลับมาอีกครั้งกับโครงการ “ปกตศิลป์ ครั้งที่ 2” คราวนี้มาในแนวคิด “ทอยบุรี (toyburi)” โดยจัดขึ้นแล้ว วันที่ 24 กรกฎาคม 2559 โดยหอศิลป์ร่วมสมัย เต้า ฮง ไถ่ ตี๋คุ่น นครเดช อ.เมือง จ.ราชบุรี ติดกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี ช่วงเวลาการจัดงานยาวถึง 6 เดือน งานศิลปะจะถูกจัดแสดงไว้ตามจุดต่างๆ ทั่วเมืองราชบุรีรวม 29 แห่ง ไม่ว่าจะเป็นร้านค้า ร้านอาหาร ร้านทำผม ต้นไม้ เรือข้ามฟาก ลานกลางตลาด พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ

พื้นที่แสดงงานทั้งหมดแบ่งออกเป็นพื้นที่ศิลปะชุมชนแบบถาวร 18 แห่ง ออกแบบโดยสถาปนิกและนักออกแบบชั้นนำ อย่างดวงฤทธิ์ บุนนาค, อรรถพร คบคงสันติ และนิธิ์ สถาปิตานนท์ เป็นต้น พื้นที่ศิลปะชุมชนแบบถาวร 18 แห่ง จะคงอยู่และสามารถใช้งานได้ตลอดไป แม้งานปกตศิลป์ 2 จะผ่านไปแล้ว และทีมงานจะทำ Art Map ไว้ เพื่อบอกว่าในช่วงเวลานั้นๆ มีจัดแสดงงานศิลปะที่จุดไหนบ้าง

ย้อนกลับไปได้ 4 ปีที่แล้ว จ.ราชบุรี มีโครงการจัดแสดงงานศิลปะในชุมชน โดยเน้นให้กลมกลืนกับสภาพความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่จริง ชื่อโครงการ “ปกตศิลป์” ในแนวคิด “ทุกบ้านคือแกลเลอรี ทุกที่คือหอศิลป์” โดยมี **วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์** ศิลปินเชรามีก หายาทโรงงานโอ่งมังกร “เจ้าของความคิด” ราชบุรีเป็นเมืองแห่งศิลปะร่วมสมัย เป็นผู้ริเริ่มและเป็นแกนนำดำเนินการให้เกิดเป็นรูปร่าง

และเพิ่มหัวเรียวหัวแรงสำคัญ สำหรับงานครั้งนี้ที่วศินบุรียกให้เธอเป็นแม่งาน เจ้าของโครงการคือ สาวฟรีแลนซ์ “เกรซ” **ศุภกานต์ วงษ์แก้ว** บัณฑิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการ

กราฟิตี้ ‘โปรดะวังแมว’

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ร่วมทำงานและปรับปรุงพื้นที่

ที่มีแกลเลอรีเป็นบ้านเรือน ร้านค้า สถานที่ต่างๆ โดยมีแม่น้ำแม่

พื้นที่ศิลปะชุมชนแบบถาวร 18 แห่ง จะคงอยู่และสามารถใช้งาน
ได้ตลอดไป แม้งานปกติกติศิลป์ 2 จะผ่านไป แล้ว และทีมงานจะทำ
Art Map ไว้ เพื่อบอกว่าในช่วงเวลานั้นๆ มีจัดแสดงงานศิลปะที่
จุดไหนบ้าง

ย้อนกลับไปเมื่อ 4 ปีที่แล้ว จ.ราชบุรี มีโครงการจัดแสดงงาน
ศิลปะในชุมชน โดยเน้นให้กลมกลืนกับสภาพความเป็นอยู่ของ
คนในพื้นที่จริง ชื่อโครงการ “ปกติกติศิลป์” ในแนวคิด “ทุกบ้าน
คือแกลเลอรี ทุกที่คือหอศิลป์” โดยมี **วตินบุรี สุพานิชวรภาชน์**
ศิลปินเซรามิก ทายาทโรงงานโอ่งมังกร “เจ้าองไถ่” เจ้าของความ
คิดปิ่นราชบุรีเป็นเมืองแห่งศิลปะร่วมสมัย เป็นผู้ริเริ่มและเป็นแกน
นำดำเนินการให้เกิดเป็นรูปร่าง

และเพิ่มหัวเรียวหัวแรงสำคัญ สำหรับงานครั้งนี้ที่วตินบุรียก
ให้เธอเป็นแม่งาน เจ้าของโครงการคือ สาวฟรีแลนซ์ “เกรซ”
ศุภกานต์ วงษ์แก้ว บัณฑิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการ
ออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ถามไถ่
ที่มาที่ไปแล้วได้ยินมาว่าเคยทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ของหอศิลป์
วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ก่อนตัดสินใจลาออกจากงาน
เมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา

ปัจจุบันผันตัวเองมาทำงานฟรีแลนซ์เต็มตัว รับงานด้านการ
ออกแบบ พร้อมทั้งยังคงช่วยสานต่อลมหายใจของงานศิลปะที่รัก
เป็นชีวิตจิตใจ เพราะเกรซเริ่มต้นจากการเป็นแฟนเฟื่องหนึ่งที่เข้า
มาช่วยวตินบุรีกับงานปกติกติศิลป์ในครั้งแรก และครั้งนี้เธอเป็น
เรียวแรงสำคัญ ในฐานะภัณฑารักษ์นิทรรศการ (Curator) ที่จะคอย
ไขคำตอบให้กับผู้ที่มาชมงานศิลปะที่ถูกจัดแสดงไว้ยังสถานที่ต่างๆ
ไม่นานมานี้ มีนัดสำคัญกับภัณฑารักษ์คนเก่ง ที่จะนำนักท่อง
เที่ยวและผู้สนใจออกเดินตามแผนที่สำรวจงานศิลปะตามสายทาง

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ร่วมทำงานและปรับปรุงพื้นที่

ที่มีแกลเลอรีเป็นบ้านเรือน ร้านค้า สถานที่ต่างๆ โดยมีแม่น้ำแม่
กลองเป็นฉากของการออกเดินทาง ป้ายคล้อยวันนั้น จุดสตาร์ท
จึงเริ่มต้นขึ้นที่หอศิลป์ร่วมสมัย เจ้า ฮง ไถ่ ดีคูน

แนวคิด ‘ทอยบุรี’ ชวนเดินสำรวจงานศิลป์

ปกติกติศิลป์ในครั้งนี้ถูกจัดขึ้นภายใต้แนวความคิดที่ว่า “ทอยบุรี
(toyburi)”

เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่าเมืองราชบุรีกำลังอยู่ในช่วงเวลาเปลี่ยน
ผ่าน บางพื้นที่ที่เคยปล่อยว่าง บางพื้นที่เคยเป็นตลาดที่คึกคัก
บางพื้นที่เคยมีอาคารไม้เก่า บางพื้นที่เคยมีต้นไม้ บางพื้นที่เคย

ทรงผมให้กับหัวหุ่นจำ

เป็นจุดศูนย์กลางในกิจกรรมการใช้
เคยเป็นบางอย่างที่สำคัญ แต่บาง
เปลี่ยนรูปไป

ผลงานศิลปะที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็น
ต่างๆ ในประเด็นร่วมของเมือง เพื่
ขึ้น สิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลงนั้นคลั
เปรียบเหมือนการร่วมกันบันทึกช
ด้านหนึ่งออกมา ซึ่งลูกเต๋าชิ้นนี้ก็เ
เป็นสื่อกลางให้เกิดการเชื่อมโยง
เป็นบทสนทนาของการปฏิสัมพันธ์

ศุภกานต์เล่าว่า เริ่มต้นมาทำงาน
กันหลายครั้ง ตั้งแต่ปกติกติศิลป์ครั้ง
วางใจให้ลองมาเป็นภัณฑารักษ์

“มันเป็นเหมือนงานชุมชนมาก
การแสดงผลงานศิลปะ อีกอย่างตัวเ
อยากทำอะไรเพื่อบ้านเมืองของตัวเอง
มาทำเรื่องนี้ มันทำให้เราได้เห็นมุมมอง
สัมผัสจากสายตา แต่ผ่านการเข้าใจ

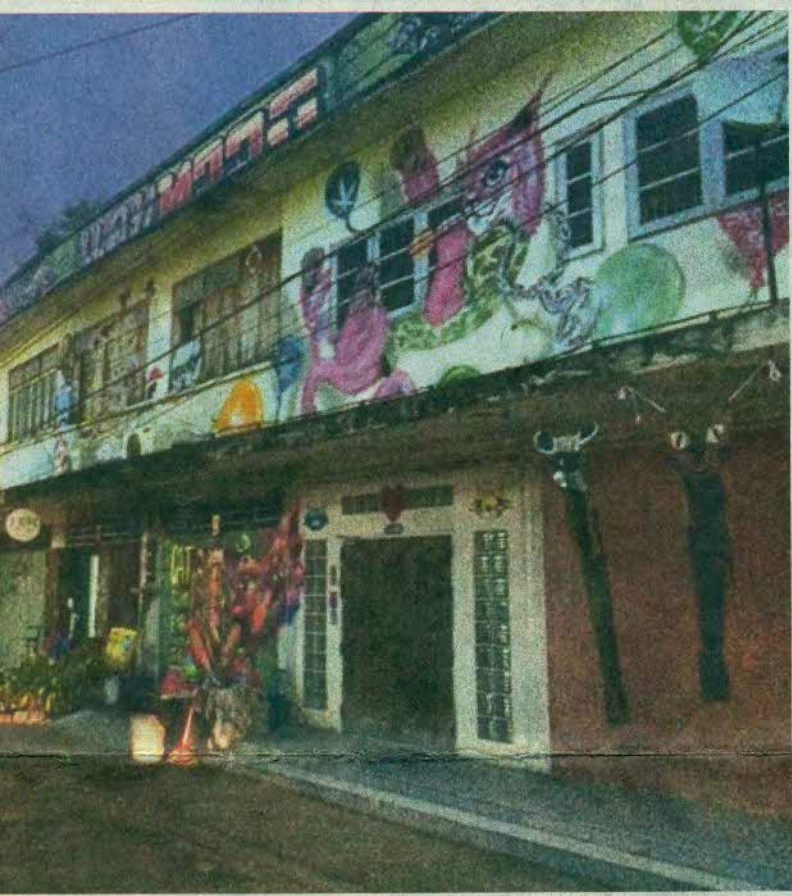

โซลาร์แลร์ดไฟฟ้ารายอนเวลา

ศิลป์ ย่นแก้ว'

ชีวิตผ่านพื้นที่ศิลปะชุมชน

เริ่มต้นเดินสำรวจ...

ร้านเสริมสวย “ร้านหม่อง” ที่อยู่ริมถนน ติดกับหอศิลป์ร่วมสมัยติศุณ ที่นี้เราพบกับงานศิลปะ ซึ่งเป็นการออกแบบทรงผมให้กับหัวหุ่นจำลอง ในสไตล์ของเจ้าของร้านที่ถ่ายทอดงานศิลปะลงบนเส้นผมและใบหน้าของหุ่นได้อย่างน่าทึ่ง งานชุดนี้เกิดจากความร่วมมือของศิลปิน **ศรินยา จิตติชัย** ร่วมกับ **หม่อง บัวพุ่มไทย, มณฑา พวงสุข และ เมย์ ลมเมฆ**

ถัดมาคือ “ตรอกผนังอิฐ” อยู่ที่ท่ารถริมแม่น้ำแม่กลอง

ศุภกานต์เล่าว่า ในอดีตตรอกนี้เป็นที่ทิ้งขยะ ผุพัง สกปรก มีคนเข้าไปสืบสาวะเหม็นไปทั่วถนน **วิภาวี คุณนาริยชนนท์** นักออกแบบ ได้เลือกสถานที่แห่งนี้มาออกแบบงาน โดยเป็นศิลปะจัดวางในชื่อ “ราชบุรีรอด” โดยนำเอาเก้าอี้หลายตัวมาสร้างสรรค์ผลงานภายในตรอก มีน้องๆ และอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีมาเป็นผู้ซ่อมแซมและปรับปรุงจนสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานถาวรที่น่าสนใจ และอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมายที่มารอชมโดยสาร

ที่อาจเป็นไฮไลต์ของงานครั้งนี้ก็อย่างหนึ่งคือ “โบกักรัดไฟ” ที่มีการดัดแปลงนำเอาโบกักรัดไฟเก่ามาสร้างสรรค์งานศิลปะกราฟฟิตี ซึ่งเป็นการพาเราย้อนอดีต ย้อนเวลากลับไป ภายใต้ชื่อผลงาน “โซลันแล้วรัดไฟพาเราย้อนเวลา” โดย **วิทยา จันมา** ซึ่งถ้าอยากรู้ว่าจะย้อนเวลากลับไปไหน ต้องลองไปสัมผัส กระโดดขึ้นบนโบกักรัดไฟ แล้วย้อนเวลาไปพร้อมกันๆ

นี่เป็นแค่คำจ๊ม ตัวอย่างของงานป๊อปอาร์ต ครั้งที่ 2 ซึ่งภัณฑารักษ์ได้นำเราไปสัมผัส

ยังมีอีกหลายจุดที่น่าสนใจ เช่น ที่ ถ.สุยศักดิ์เดช ชมเมือง Cat town ในแนวคิด เมื่อถนนเต็มไปด้วยแมว จึงเกิดกราฟฟิตีให้รู้ว่า “โปรดระวังแมว”, ร้านทิวผล กับงานของ **อนุชัย ศรีจรรยา พูทอง, บ้านน้ำอืด** การทำงานร่วมกันของเจ้าบ้านกับ **เฉลิมวุฒิ เจริญวงศ์** และ **จิตติชัย บวรชีวะปัญญา**, ตรอกทางเข้าตลาดสด งานของ **กฤษฎา หัตถ์อัจฉรากุล**, ศาลาไม้ริมน้ำ งานของ **มามะ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา**, ร้านอาหารก้นถัง งานของ **นิรัญชา ปุณโชติ** และ โรงแรมกางฮั่ว งานของ **วิทิต จันทรมฤทธิ** เป็นต้น

ผ่านมุม ‘เด็กราชบุรี’

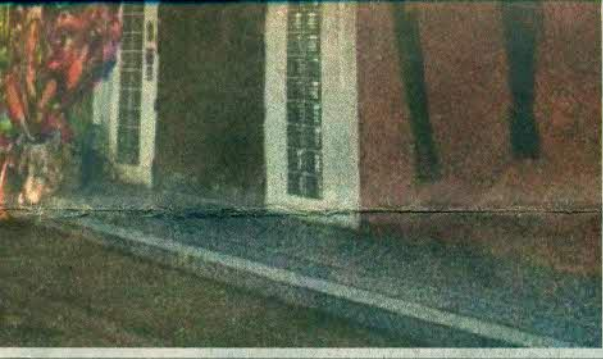
งานศิลปะและนักท่องเที่ยวยไทย-เทศ

จะปรับปรุงพื้นที่

ต่างๆ โดยมีแม่น้ำแม่

ศุภกานต์เล่าว่า กระแสตอบรับสำหรับงานป๊อปอาร์ตจากคนนอกพื้นที่ถือว่าดีทีเดียว แต่สิ่งที่ดีกว่าเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งคือ

เป็นผู้ซ่อมแซมและปรับปรุงจนสามารถเป็นพื้นที่แสดงงานศิลปะที่น่าสนใจ และอยู่ท่ามกลางผู้คนมากมายที่มารอชมโดยสาร

ที่อาจเป็นไฮไลต์ของงานครั้งนี้ก็อย่างหนึ่งคือ “โบกัรโดไฟ” ที่มีการดัดแปลงนำเอาโบกัรโดไฟเก่ามาสร้างสรรค์งานศิลปะกราฟฟิตี้ ซึ่งเป็นการพาเราย้อนอดีต ย้อนเวลากลับไป ภายใต้ชื่อผลงาน “โซลันแล้วรโดไฟพาเราย้อนเวลา” โดย **วิทยา จันมา** ซึ่งถ้าอยากรู้ว่าจะย้อนเวลากลับไปไหน ต้องลองไปสัมผัส กระโดดขึ้นบนโบกัรโดไฟ แล้วย้อนเวลาไปพร้อมกันๆ

นี่เป็นแค่น้ำจิ้ม ตัวอย่างของงานปกติกติศิลป์ ครั้งที่ 2 ซึ่งภัณฑารักษ์ได้นำเราไปสัมผัส

ยังมีอีกหลายจุดที่น่าสนใจ เช่น ที่ ถ.สุขุมวิทเดชม เมือง Cat town ในแนวคิด เมื่อถนนเต็มไปด้วยแมว จึงเกิดกราฟฟิตี้ให้รู้ว้า “โปรตระกูลแมว”, ร้านทิวลิป กับงานของ **อนุชัย ศรีจรรยาพุททอง**, บ้านน้ำอืด การทำงานร่วมกันของเจ้าบ้านกับ **เฉลิมวุฒิ เจริญวงศา** และ **ฐิตารีย์ บวรชีวะปัญญา**, ตรอกทางเข้าตลาดสด งานของ **กฤษฎา หัตถ์อัจฉรากุล**, ศาลาไม้ริมน้ำ งานของ **มาหะ เสนิงค์ ณ ออยุธยา**, ร้านอาหารก้นถ้ำ งานของ **นิรุฒาปริญโชติ** และ โรงแรมกวางฮั่ว งานของ **วิจิต จันทรมฤทธิ** เป็นต้น

ผ่านมุม ‘เด็กราชบุรี’

งานศิลปะและนักท่องเที่ยวไทย-เทศ

ศุภกานต์เล่าว่า กระแสตอบรับสำหรับงานปกติกติศิลป์จากคนนอกพื้นที่ถือว่าดีทีเดียว แต่สิ่งที่ถือว่าเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่งคือ คนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

“เราพยายามทำให้เขารู้สึกมีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะนี่คือพื้นที่ชีวิตของเขา เป็นงานศิลปะที่เกิดจากพวกเขาเอง งานศิลปะที่เขาสร้างขึ้นมา ล้วนถ่ายทอดมาจากความรู้สึก ความทรงจำที่มีมาในอดีต และสิ่งที่เขาคาดหวังอยากเปลี่ยนแปลงหรือสร้างมันขึ้นมาใหม่”

ศุภกานต์บอกอีกว่า อยากให้ผู้คนเห็นความงามที่อยู่รอบตัวมากขึ้น โดยเฉพาะคนในพื้นที่ คนในชุมชน และถ่ายทอดความงามเหล่านั้นสู่สายตาคนนอกหรือคนในด้วยตัวเอง และผลดีอีกอย่างของงานครั้งนี้จากเสียงสะท้อนกลับมาคือ ช่วยให้มองเห็นภาพบวกในแง่เศรษฐกิจ เพราะบางร้านถูกบอกต่อผ่านพลังของโลกโซเชียล ทำให้มีลูกค้าแวะเวียนมาอุดหนุนมากขึ้น เพราะจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเขาได้ในทางหนึ่ง โดยไม่ละทิ้งตัวตนไป

ในส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ภัณฑารักษ์สาวบอกว่า ก็ให้ความสนใจค่อนข้างมาก เข้ามาสอบถามและชมนิทรรศการ คนในพื้นที่ก็ได้สื่อสารในมุมกว้างมากขึ้น เราเองก็ได้ทำงาน ใช้ภาษาในการสื่อสาร แต่ที่สำคัญคือ ได้อวดความงามของราชบุรีให้เขาเห็น

“เสียงสะท้อนที่สำคัญก็คือ มันเกิดการพูดคุยกัน ทำให้คนในท้องถิ่นได้มาร่วมคิด ร่วมทำ ช่วยทำให้วิถีชีวิตของผู้คนได้ปฏิสัมพันธ์กัน เพราะบางทีเราเห็นแต่อาจไม่กล้าพูดหรือแนะนำ ไม่กล้าดึงเอาศักยภาพของตัวเอง ของชุมชนที่มีออกมา มันจึงทำให้มีชีวิตชีวามากขึ้น” ผู้กล่าวปิดท้ายอย่างภูมิใจ

งานปกติกติศิลป์ ถิ่นโอ่งมังกร จ.ราชบุรี ไม่ใช่การจัดแสดงนิทรรศการในแกลเลอรีที่คนทั่วไปเข้าไม่ถึง หากแต่จัดทั้งที่เขาก็จัดแสดงกันทั่วเมืองให้แขกไปใครมาได้เห็นกันชัดๆ

คนรักศิลปะ ขอบการท่องเที่ยว ต้องมาสัมผัสวิถีชุมชนนี้ ไม่ควรพลาดด้วยประการทั้งปวง!

ธนกกร วงษ์ปัญญา

ทรงผมให้กับหัวหุ่นจำลองร้านเสริมสวย

เป็นจุดศูนย์กลางในกิจกรรมการใช้ชีวิตในรูปแบบต่างๆ บางพื้นที่เคยเป็นบางอย่างที่สำคัญ แต่บางอย่างนั้นกำลังหายไปหรือกำลังเปลี่ยนรูปไป

ผลงานศิลปะที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นสิ่งที่ร่วมสังเกตหรือสะท้อนมิติต่างๆ ในประเด็นร่วมของเมือง เพื่อบอกเล่าถึงรูปแบบที่กำลังเกิดขึ้น สิ่งที่กำลังเปลี่ยนแปลงนั้นคล้ายกับการ “ทอย” ของลูกเต๋าเปรียบเหมือนการร่วมกันบันทึกช่วงเวลาที่มีกำลังพลิกด้านใดด้านหนึ่งออกมา ซึ่งลูกเต๋านั้นก็เป็น “ของเล่น (toy)” ชิ้นหนึ่งที่เป็นสื่อกลางให้เกิดการเชื่อมโยงของศิลปะ ชุมชน ผู้ชม สถานที่ เป็นบทสนทนาของการปฏิสัมพันธ์กันในอีกรูปแบบหนึ่งของเมือง

ศุภกานต์เล่าว่า เริ่มต้นมาทำงานนี้กับวศินบุรีเพราะเคยร่วมงานกันหลายครั้ง ตั้งแต่ปกติกติศิลป์ครั้งที่ 1 มาในครั้งนี้จึงได้รับความไว้วางใจให้ลองมาเป็นภัณฑารักษ์

“มันเป็นเหมือนงานชุมชนมากกว่าที่จะเป็นงานนิทรรศการในการแสดงผลงานศิลปะ อีกอย่างตัวเราเองก็เป็นคนที่นี่ เป็นคนราชบุรี อยากทำอะไรเพื่อบ้านเมืองของตัวเอง และจิตใจมากหลังจากที่ได้มีเวลามาทำเรื่องนี้ มันทำให้เราได้เห็นมุมมองต่างๆ ที่มากขึ้น มากกว่าสิ่งที่เราสัมผัสได้จากสายตา แต่ผ่านการเข้าไปพูดคุย ร่วมกันคิด”